

	Назив предмета: Српскословенска лексика			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Број ECTS кредита	Фонд часова
	изборни	пети или шести	3	2+0

Студијски програми за које се организује: Српски језик и књижевност

Условљеност другим предметима: положен предмет Старословенски језик 1 и 2, Историјска фонетика, Историјска морфологија

Циљеви изучавања предмета: Упознавање студената са лексичким системом српскословенског језика и то са творбеног и семантичког аспекта. Овладавање основним појмовима семантичког поља сакралног. Студенти ће на језичкој грађи из средњег вијека, према творбеним критеријумима, анализирати лексички систем српскословенског језика што укључује анализу творбених основа, продуктивних суфикса и префикса, продуктивних творбених модела, издвајајући творбеносемантички доминантна лексичка језгра изабране лексике. На тај начин студенти ће имати прилику да спознају увијек живе творбене процесе којим се граде нове ријечи и кроз вијекове увијек на исти начин уобличава људска мисао.

Име и презиме наставника и сарадника: др Зорица Никитовић

Методе наставе и савладавања градива: Монолошка, дијалошка, метода рада на тексту.

Садржај предмета:

Припремна недјеља	Припрема и упис семестра
I недјеља	1) Средњовјековни човјек у свјетлу старословенског лексичког система: а) човјек као духовно биће и б) човјек као социјално биће
II недјеља	2) Теоцентрични поглед на свијет и стварање философско-теолошког појмовника; семантичко поље вјере
III недјеља	3) Лексички слојеви старословенског језика: а) прасловенски лексички слој, б) позајмљенице, в) књишке творбе (неологизми), г) калкови
IV недјеља	4) Лексичка и творбена разумљеност у сфери духовне лексике
V недјеља	5) Творбена структура ријечи, творбена основа и афикси, продуктивност.
VI недјеља	6) Творбени начини: морфемска творба, синтаксичка творба, слагање.
VII недјеља	7) Семантика карактеристичних основа
VIII недјеља	8) Сложенице.
IX недјеља	9) Егзоцентричне и ендоцентричне сложенице
X недјеља	10) Полисемија
XI недјеља	11) Помјерање семантичког садржаја (на примјерима <i>добар, благ, знати, прав, крив, труд, страст, свештен</i> итд).
XII недјеља	12) Лексичка и творбена синонимија
XIII недјеља	13) Корелативне предикације изведених ријечи
XIV недјеља	14) Творбено-семантичке одлике карактеристичних лексема Савиног рјечника (закључци на основу вјежби)
XV недјеља	15) Сакрална лексика данас

Оптерећење студента на предмету:

<u>Недјељно</u> 2+0	<u>У семестру</u> 30
------------------------	-------------------------

Студенти су обавезни да похађају наставу и вјежбе.

Обавезна литература:

- Грковић-Мејџор 2007: Јасмина Грковић-Мејџор, *Списи из историјске лингвистике*, Издавачка књижарница Зорана Стојановића, Сремски Карловци-Нови Сад.
- Верецагин, *История возникновения древнего обеславянского литературного языка*, Переводческая деятельность Кирилла и Мефодия и их учеников, Мартис, Москва 1997.
- Т.И. Вендина, *Средневековни човек в зеркале старославјанског јазика*, Москва, 2008.

- З. Никитовић, *О сакралној семантици српскословенских сложеница високог стила*, Филолог, Бања Лука, 2010.
- З. Никитовић, *Сложенице у оригиналним српскословенским дјелима сакралног карактера*, (докторска дисертација).

Облици провјере знања и оцјењивање:

присуство и активност: 10

семинарски рад: 40

усмени испит: 50

-

Посебна назнака за предмет:

Име и презиме наставника који је припремио податке: др Зорица Никитовић

Напомена: